Dosarul nr. 4r-3382/25 (4-25079358-02-4r-26082025)

D E C I Z I E

17 decembrie 2025 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Eugeniu Bețelea
judecători Olga Cojocaru și Vitalie Budeci

a judecat, fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul avocatului Budu Pavel în numele contravenientului Roșca Ivan, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul central nr. 5r-247/2025 din 25 iulie 2025,

C O N S T A T Ă:

1. Prin procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. MAI06 379296 din 21.05.2025 și decizia de sancționare cuprinsă în acesta, Roșca Ivan a fost sancționat în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie 25 000 lei.

În acesta, s-a constatat că, în s. Romănești, r-nul Strășeni, în perioada anului 2024, Roșca Ivan a primit mesaje referitor la transferurile bănești, la numărul de telefon 061106293, de la aplicația PSB pentru a susține poziția grupării criminale ,,șor,, la alegerile din toamna anului 2024.

2. Nefiind deacord cu decizia de sancționare, contravenientul a contestat-o, solicitând anularea acesteia.

3. Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul central nr. 5r-247/2025 din 25 iulie 2025, a fost respinsă ca nefondată contestația depusă.

4. Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recurs de către avocatul Budu Pavel în numele contravenientului prin care se solicită admiterea recursului, casarea hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri prin care contestația să fie admisă cu încetarea procesului contravențional.

În motivarea cerințelor sale, în esență a invocat faptul că:

-vina contravenientului în săvârșirea faptei contravenționale nu a fost probată;

- agentul constatator nu indică clar care acțiuni concrete au fost săvârșite de către contravenient;

-fișierul excel cu lista persoanelor care au avut tangență cu Banca Comercială „Promsvyazibank” pe nr. tel ce ar aparține abonatului unei rețele de telefonie mobilă din Republica Moldova - Roșca Ivan, nu este clară ca conținut, ce atestă și ce dovedește, nu este certificată de către agent conform legii și nici nu există act procesual prin care să fie recunoscută ca probă, la fel nu este analizată, descifrată în vederea demonstrării vinovăției, mai mult ca atît nu poate fi înțeles data, luna și

anul cînd au fost primite sms și ce anume demonstrează primirea acestui SMS.

5. Conform art. 471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.* Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin. (1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe. Careva referințe nu au fost depuse de către părți.

6.Analizând și apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat urmează a fi respins ca nefondat.

Potrivit prevederilor art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) din Codul contravențional, după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul și menţine hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În speță, Colegiul penal reține că instanța de fond corect a adoptat soluția contestată în recurs, așa cum a fost descrisă aceasta în pct. 3 din prezenta decizie.

La cercetarea cazului de contravenție, instanța de fond corect a constatat că au fost probate faptele incriminate contravenientului.

Astfel, Colegiul penal menține concluzia instanței de fond privind faptul că probele prezentate au fost în măsură suficientă să probeze faptele incriminate contravenientului, fapt ce a rezultat în special din conținutul extrasului din lista de apeluri, potrivit căruia rezultă că Roșca Ivan a recepționat patru mesaje SMS de la Banca comercială Promsvyazibank (f.d.15). Cea din urmă probă confirmă faptul că contravenientul a primit mijloace bănești prin intermediul acestei bănci.

În continuare, potrivit conținutului încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22.10.2024, rezultă că anume prin intermediul Băncii comerciale Promsvyazibank, grupul criminal condus de Ilan Șor asigură transmiterea mijloacelor bănești pentru coruperea alegătorilor, inclusiv la scrutinul electoral din toamna anului 2024 (f.d. 24-25).

În aceste circumstanțe, Colegiul penal atestă probat faptul primirii de către Roșca Ivan a mijloacelor bănești ce nu i se cuvin, pentru sine, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al

alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Luând în calcul circumstanțele de fapt și drept menționate, Colegiul penal va menține soluția pronunțată de instanța de fond.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a hotărârii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe.

În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

În această ordine de idei, Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recurs, nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior.

7. În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin.(1) pct.1) lit. c), 474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,–

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul avocatului Budu Pavel în numele contravenientului Roșca Ivan, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul central nr. 5r-247/2025 din 25 iulie 2025 și menține hotărârea fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Eugeniu Beșelea

judecători Olga Cojocaru

Vitalie Budeci

Dosarul nr.4r-3382/25

Opinie separată
a judecătorului Cojocaru Olga

(prezenta opinie separată este formulată în scopul asigurării coerenței și consecvenței deciziilor judiciare, fiind în concordanță cu soluția adoptată în cauza contravențională nr. 4r-2529/25, la contestația depusă de Donos Ludmila, prin care s-a stabilit că, citez: .... *acțiunile de transmitere a datelor personale pentru perfectarea unor carduri de client a unui magazin în anul 2022, precum și primirea unor mesaje de la bancă în toamna anului 2024 (chiar dacă este din F. Rusă-PSB) nu corespund cu acțiuni de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.*

Astfel, nu s-a făcut dovada veridicității situației de fapt, reținute în procesul-verbal cu privire la contravenție, lipsind norme juridice care să sancționeze comportamentul incriminat contravenientei, iar norma incriminată (art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional), nu cuprinde dispoziții ce ar corespunde faptelor incriminate.")

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Centru din 17 decembrie 2025, s-a respins ca nefondat recursul declarat de avocatul Budu Pavel în numele contravenientului Roșca Ivan, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul central nr. 5r-247/2025 din 25 iulie 2025 și menținută hotărîrea fără modificări.

Am semnat decizia adoptată însă consider necesar de a formula opinie separată pe cazul dat din următoarele considerente:

În debut menționez că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în

aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În fapt, din materialele dosarului rezultă că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/Nr. MAI06 379296 din 21.05.2025 și decizia de sancționare cuprinsă în acesta, Roșca Ivan a fost sancționat în baza art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie 25 000 lei, fiind reținut în sarcina acestuia că, în s. Romănești, r-nul Strășeni, în perioada anului 2024, Roșca Ivan a primit mesaje referitor la transferurile bănești, la numărul de telefon 061106293, de la aplicația PSB pentru a susține poziția grupării criminale „Șor„ la alegerile din toamna anului 2024.

Cu referire contravenția imputată prevăzută de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional reținem că, prin norma incriminată, se sancționează *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea promisiunii ori a ofertei acestora, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune*.

Astfel, consider că la caz nu a fost probat faptul comiterii contravenției imputate lui Roșca Ivan, or pentru a fi realizată latura obiectivă a contravenției imputate trebuie să existe faptul de a primi efectiv bunuri sau bani ori de a le oferi, în legătură cu votul.

Iar intenția, pregătirea sau simpla posibilitate (cum este instalarea unei aplicații bancare și recepționarea SMS) nu echivalează cu săvârșirea faptei contravenționale.

Urmează de reținut că, contravențiile, spre deosebire de infracțiuni, nu sancționează „tentativa” dacă legea nu o prevede expres (iar art. 47^1 Cod contravențional nu o prevede).

La caz, consider că, agentul constatator nu a prezentat careva probe în confirmarea acuzării, conform prevederilor art. 457 alin.(1) din Codul contravențional.

În virtutea prevederilor art. 21 din Constituție, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

În temeiul prevederilor art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

La caz, consider că vinovăția lui Roșca Ivan nu a fost dovedită, deoarece la materialele cauzei nu sunt anexate careva probe pertinente și concludente întru confirmarea faptului comiterii contravenției.

Faptul că un terț a instalat aplicația pe telefon sau a arătat cum se folosește nu este, în sine, probă de pretindere și acceptare a banilor, după cum se indică în procesul-verbal de contravenție.

Poate fi interpretat de agent ca „intenție" sau „crearea condițiilor", dar dreptul contravențional nu sancționează intenția neînsoțită de faptă materială.

Cu referire la situația analizată supra, la caz este imposibil de a stabili elementele de bază, care ar proba vinovăția lui Roșca Ivan în comiterea contravenției imputate, în conjunctura în care, lipsesc dovezile veridicității situației de fapt, reținute de agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție contestat, astfel încât în favoarea contestatarului acționează principiul *in dubio pro reo.*

Consider necesar de a menționa că, instalarea aplicației poate avea scopuri perfect legitime (plăți, transferuri obișnuite, nu legate de alegeri).

În acest context, urmează de reținut că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza **DEMİRHAN şi alţii împotriva Turciei** (Hotărârea din 22.07.2025) a constatat că: abordarea categorică a instanțelor turce privind utilizarea aplicației criptate de mesagerie „ByLock" – în special că oricine a folosit aplicația putea, în principiu, fi condamnat doar pe acest criteriu, pentru apartenență la o organizație teroristă armată – a încălcat dreptul reclamanților la protecție efectivă împotriva urmăririi penale arbitrare, condamnării și pedepsei, precum și dreptul la un proces echitabil.

Curtea a subliniat că situația care a condus la constatarea încălcării articolelor 7 și 6 § 1 a rezultat dintr-o problemă sistemică ce afectează un număr mare de persoane și care necesită soluționare la nivel național. În urma hotărârii Yüksel Yalçınkaya, Curtea a notificat deja Guvernul turc cu privire la 5.000 de cereri similare, inclusiv cele din prezenta cauză, iar mii de cereri continuă să se acumuleze pe rolul Curții.

Curtea concluzionează că a avut loc o încălcare a articolelor 7 și 6 § 1 din Convenție în faptele cauzei de față (ibid., §§ 272 și 356).

Curtea a subliniat că concluzia sa în această privință nu rezultă dintr-o indiferență față de faptele specifice ale fiecărei cereri, așa cum sugerează, ci este mai degrabă o consecință directă a abordării categorice a instanțelor naționale cu privire la utilizarea ByLock, care a condus la constatarea încălcărilor articolelor 7 și 6 § 1 în cauza Yüksel *Yalçınkaya (* citată mai sus, §§ 272 și, respectiv, 356).

Astfel, în cauza ***Yüksel Yalçınkaya împotriva Turciei*** (Hotărârea din 26.09.2023) Curtea a subliniat că nu este suficient, în sensul articolului 7, ca o infracțiune să fie clar prevăzută în dreptul intern. Nerespectarea de către instanțele naționale a legii relevante sau o interpretare și aplicare nerezonabilă a acesteia într-un caz particular ar putea, în sine, să aducă atingere articolului 7. Cerința ca infracțiunile penale să fie strict definite de lege ar fi zădărnicită dacă instanțele naționale ar eluda legea în interpretarea și aplicarea acesteia la faptele specifice ale unei cauze.

Curtea a recunoscut că ByLock nu era o aplicație comercială obișnuită de mesagerie și că utilizarea sa putea sugera, *la prima vedere,* un fel de legătură cu mișcarea Gülen. Cu toate acestea, actul sancționat în temeiul articolului 314 § 2 nu era o simplă legătură cu o presupusă rețea criminală, ci apartenența la o organizație teroristă armată, în măsura în care o astfel de apartenență a fost stabilită pe baza elementelor constitutive – obiective și subiective – prevăzute de lege.

Condamnarea reclamantului a rezultat din presupusa utilizare a aplicației ByLock; toate elementele constitutive ale infracțiunii relevante au fost considerate a fi manifestate prin această presupusă utilizare, care a fost considerată suficientă în sine pentru a stabili apartenența sa la o organizație teroristă armată și, în special, legătura psihică necesară care să permită stabilirea răspunderii sale penale personale. Desigur, evaluarea relevanței sau a ponderii acordate unei anumite probe nu era, în principiu, de competența Curții în temeiul articolului 7. Cu toate acestea, dincolo de valoarea sa probatorie, constatarea privind utilizarea ByLock a înlocuit efectiv o constatare individualizată privind prezența elementelor materiale și psihice constitutive ale infracțiunii, ocolind astfel cerințele articolului 314 § 2 – astfel cum a fost interpretat chiar de Curtea de Casație din Turcia – contrar principiului legalității și aducând problema sub incidența articolului 7. Celelalte acte care i-au fost atribuite reclamantului – și anume utilizarea unui cont la Bank Asya și apartenența la un sindicat și la o asociație – au servit doar ca sursă de coroborare și au avut o influență foarte limitată asupra rezultatului procedurii.

Deși utilizarea ByLock nu era nici incriminată, nici nu făcea parte, din punct de vedere tehnic, din *actus reus* -ul infracțiunii în litigiu, interpretarea instanțelor naționale a avut în practică efectul de a echivala simpla utilizare a ByLock cu apartenența conștientă și de bunăvoie la o organizație teroristă armată. Faptul că condamnarea reclamantului a fost obținută fără a se stabili în mod corespunzător prezența tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii (inclusiv intenția necesară) într-un mod individualizat nu era doar incompatibilă cu esența infracțiunii în cauză, ci și ireconciliabilă cu dreptul unui individ, în temeiul articolului 7, de a nu fi pedepsit fără existența unei legături psihice prin care s-ar putea stabili un element de răspundere personală.

Interpretarea extensivă și imprevizibilă a legii de către instanțele naționale a avut ca efect atribuirea unei răspunderi obiective utilizatorilor ByLock, abătându-se de la cerințele clar stabilite în dreptul intern și încălcând obiectul și scopul articolului 7 de a oferi garanții eficiente împotriva urmăririi penale, condamnărilor și pedepselor arbitrare.

Cu referire la lista de colectare a prestatorului serviciilor de telefonie, aceasta este un document contabil/tehnic, nu o dovadă directă a faptului că Roșca Ivan a pretins și primit bani.

Această listă este doar o probă indirectă, fiind necesară coroborarea probelor. În speță, prima instanța a apreciat o singură probă ca fiind suficientă.

În jurisprudența CSJ și a CEDO (ex. Barberà, Messegué și Jabardo c. Spaniei), o hotărâre de condamnare nu poate fi bazată pe o singură probă indirectă, mai ales una care lasă loc de interpretare.

Legea contravențională cere ca vinovăția să fie stabilită dincolo de orice dubiu rezonabil.

Prestatorul serviciilor de telefonie nu poate confirma contextul tranzacțiilor (ex: cine a inițiat, în ce scop, ce natură juridică au avut banii).

Fără martori, declarații ale plătitorilor sau alte documente, lista este insuficientă. Prin urmare, dacă există dubiu cu privire la semnificația listei, acesta trebuie interpretat în favoarea lui Roșca Ivan.

În această ordine de idei, remarc că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt acte administrative care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate, sancționare contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție.

Doar procesul-verbal de contravenție nu poate fi considerată o probă concludentă și pertinentă întru confirmarea vinovăției făptuitorului.

Reiterez că, permisiunea de instalare a unei aplicații bancare de către un terț nu constituie dovada intenției de a primi bani pentru vot, astfel, lipsește elementul material al contravenției.

Cât privește constatările din încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22 octombrie 2024, reținn următoarele, într-un dosar contravențional instanța nu poate introduce calificări penale (grup criminal organizat), fără temei legal și fără încadrarea juridică adecvată și fără ca acest aspect să fi fost obiectul acuzării.

O asemenea afirmație depășește limitele cauzei și creează prejudecăți , ceea ce afectează prezumția nevinovăției (art. 6 CEDO).

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului

prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil (*Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30*).

Reiterez că, conform art. 375 din Codul contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

La caz, de către agentul constatator nu s-au adus probe în confirmarea contravenției imputată lui Roșca Ivan, prevăzută de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

În continuare menționez că, norma de la art. 10 Cod contravențional, definește că Constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

La caz, urmează de reținut că, articolul 47^1 alin. (1) Cod contravențional, a fost introdus prin Legea nr. 230 din 31.07.2024, în vigoare la 15.08.2024, pe cînd învinuirea adusă lui Roșca Ivan potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție este abstractă, fără a fi delimitată data comiterii și anume pînă la 15 august 2024 data apariției normei sau după.

Acest aspect este necesar de elucidat în condițiile în care, potrivit art. 3 alin. (1) Cod contravențional, caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvîrşirii faptei.

Iar art. 22 din Constituție statuiază că, nimeni nu va fi condamnat pentru acţiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decît cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.

Respectiv, aplicarea de către agentul constatator a normei contravenționale cu efect retroactiv contravine atît art. 7 CEDO cît și constituie o încălcare a art. 22 din Constituție și a art. 10 Cod contravențional, care impun aplicarea exclusiv a legii existente la data comiterii faptei.

Pe această linie de analiză, îmi exprim dezacordul cu colegii pe marginea respingerii cererii de recurs declarată de Roșca Ivan, soluția urmând a fi de admitere a recursului declarat de Roșca Ivan, casarea hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul central din 25 iulie 2025, și trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Judecător **Cojocaru Olga**